

De technologische evolutie van nieuwe dragers en toestellen die de mogelijkheid bieden om muziek, films of andere werken op te nemen, heeft noodzakelijkerwijze geleid tot een verbreding van het gamma van producten waarop de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik van toepassing is.

Na maandenlange onderhandelingen tussen de vertegenwoordigers van de rechthebbenden, van de distributiesector, van de technologische industrie, van de KMO's, van de consumenten, ... werd uiteindelijk een actualisatie en een aanpassing van de lijst met onderworpen goederen mogelijk en dit rekening houdend met de doelstellingen van vereenvoudiging, standaardisatie en uitbreiding van de vergoeding op een breder gamma van producten.

De vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik is een vergoeding bestemd voor de muzieksector en de audiovisuele sector (producenten, uitvoerende kunstenaars, auteurs) voor de kopieën die particulieren voor eigen gebruik maken. Iedereen kan genieten van de mogelijkheid tot kopiëren voor eigen gebruik. We kunnen films, muziek, diverse werken kopiëren op dragers naar onze keuze en er op een comfortabele wijze van genieten in onze familiekring. Deze mogelijkheid tot kopiëren in familiekring wordt geboden door de wet zelf. In verband met het recht tot reproductie dat slechts toebehoort aan de auteur, de uitvoerende kunstenaar en de producent (in principe) bepaalt de wet immers dat de reproducties van geluidswerken en audiovisuele werken gemaakt in familiekring en voorbehouden voor deze familiekring niet verboden kunnen worden door de auteur, noch door de uitvoerende kunstenaar, noch door de producent (uitzondering). Op voorwaarde dat men binnen de grenzen van de wet blijft, bestaat er dus een ruimte om muziek en films volledig legaal op te nemen. Dit is de kopie voor eigen gebruik. Maar deze uitzondering gaat samen met een systeem van vergoeding van de scheppende kunstenaars. Zonder vergoeding geen uitzondering en dus geen mogelijkheid tot het kopiëren voor eigen gebruik. Zich bewust van het verlies aan inkomsten voor de scheppende kunstenaars dat hiermee gepaard gaat, heeft de wetgever voor hen een vergoeding voorzien: de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik.

Opgelet: handelingen van kopiëren voor eigen gebruik zijn andere handelingen dan handelingen van verkoop of downloaden. Een aparte handeling gaat gepaard met een aparte vergoeding: ze maakt deel uit van de inkomsten van de scheppende kunstenaar.

De bijdragen zijn dus geen belastingen die bestemd zouden zijn voor de schatkist van de overheid, maar wel een vergoeding rechtstreeks bestemd voor de sector die muzikale of audiovisuele werken creëert. Het beheer van deze vergoeding is door koninklijk besluit toevertrouwd aan een private vennootschap die alle scheppende kunstenaars vertegenwoordigt: Auvibel.

In algemene zin is deze vergoeding inbegrepen in de verkoopprijs van de producten die gebruikt worden voor het kopiëren voor eigen gebruik en die door de consument worden gekocht. Het bedrag van de vergoeding wordt vastgelegd door een koninklijk besluit op beslissing van de regering na advies van een adviescommissie waarin de vertegenwoordigers van alle betrokken partijen zitting hebben: auteurs, uitvoerende

kunstenaars en producenten, technologische industrie, distributiesector, kleinhandelaars en consumenten.

De toestellen en dragers waarop de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik van toepassing is, zijn opgelijst in het koninklijk besluit. Deze lijst was niet meer gewijzigd sinds mei 2004 bij de introductie van de DVD-drager. Sindsdien hebben vele nieuwe producten die aangewend kunnen worden voor het kopiëren voor eigen gebruik, het licht gezien en dit heeft geleid tot een terugval van de verkoop van de traditionele producten zoals vermeld in de lijst in het koninklijk besluit. Deze evolutie vertaalt zich overigens bij Auvibel in een terugval van zijn inningen, en dus van de vergoeding voor de rechthebbenden, met 30% in 2008 en 2009! De uitbreiding naar een breder gamma van producten was dus noodzakelijk.

Tot besluit, een beter aangepaste vergoeding zorgt ervoor dat de scheppende kunstenaars vergoed en aangemoedigd worden om creatief te werken, waarborgt aan de consumenten een vrije ruimte om te kopiëren voor eigen gebruik en biedt aan de industrie een aantrekkelijke markt om haar producten te verkopen.

We willen nog vermelden dat dit systeem niet alleen in België van toepassing is. De meerderheid van de Europese lidstaten gebruikt een soortgelijk mechanisme, maar elk land behoudt zijn eigen tarieven en eigen reglementeringen.

De tarieven in cijfers

De tarieven zijn vermeld per stuk en exclusief BTW.

Nieuwe Producten	Capaciteit	Tarief per stuk
Geheugenkaarten en USB-sleutels	Van 0 tot 2 GB	€0,15
	Meer dan 2GB tot 16GB	€0,50
	Meer dan 16 GB	€1,35
MP3-spelers, MP4-spelers, GSM met functie MP3 en/of MP4	Van 0 tot 2 GB	€1,00
	Meer dan 2 GB tot 16 GB	€2,50
	Meer dan 16 GB	€3,00
Externe harde schijven	Van 0 tot 256 GB	€1,30
	Meer dan 256 GB tot 1 TB	€6,75
	Meer dan 1 TB	€9,00
Salontoestellen met geïntegreerde harde schijf	Van 0 tot 256 GB	€3,30
	Meer dan 256 GB tot 1 TB	€10,75
	Meer dan 1 TB	€13,00
Traditionele Producten		Tarief per stuk
CDR data		€0,12
CDR Audio		€0,12
Minidisc		€0,12
Audiocassette DAT		€0,12

Analoge audiocassette	€0,12
Analoge videocassette	€0,40
DVD	€0,40
Opnametoestel, geïntegreerd of niet, zonder harde schijf	€2,00

Enkele kenmerken:

Het tarief van de nieuwe producten is opgebouwd rond de begrippen ‘dragers’ en ‘toestellen’ en gemoduleerd in functie van de geheugencapaciteit van het product.

Elk product is onderverdeeld in 3 capaciteitschijven: low, medium en high duidelijk vastgelegd.

Elk jaar zullen de grenzen van de capaciteitschijven aangepast worden om een merendeel van de producten in de middelste schijf te behouden en om te vermijden dat een tarief te hoog zou oplopen in vergelijking met de uiteindelijke prijs van het product die zakt wanneer nieuwe capaciteiten op de markt verschijnen. Deze aanpassing van de grenzen tussen de capaciteitschijven zal nochtans geen wijziging van het tarief met zich meebrengen, uitgezonderd een eventuele indexering.

De doelstellingen die de boventoon voerden bij de uitwerking van de nieuwe tarieven zijn namelijk:

- a. vermijden van de concentratie van de bijdrage op één product
- b. vereenvoudigen
- c. standaardiseren

De uitbreiding van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik naar nieuwe producten heeft voor de traditionele producten geleid tot het vaststellen van een forfaitair bedrag met dikwijls een tariefverlaging als gevolg: bijvoorbeeld de DVD, de audio CD, de audiocassette, ...

Door de vereenvoudiging die voortspuit uit de algemene vaststelling van forfaitaire bedragen voor de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik verdwijnen de tarieven uitgedrukt in percentages van de prijs of uitgedrukt in uren van opnameduurtyd.

Deze verschillende elementen vereenvoudigen dus de vaststelling van het bedrag van de vergoeding en, a posteriori, de inning, het beheer en de controle ervan.